

РЕШЕНИЕ

№ 6829

гр. София, 09.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, ХХVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 13.10.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Калина Пецова

**ЧЛЕНОВЕ: Димитрина Петрова
Искра Гърбелова**

при участието на секретаря Ася Лекова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **7579** по описа за **2023** година докладвано от съдия Искра Гърбелова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, във връзка с чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ срещу Решение № 3014/04.05.2023 г. по адм. дело № 8116/2022 г. по описа на АССГ, I отделение, 69 състав. С обжалваното решение ГДИН е осъдена да заплати на И. М. С. сумата от 474 лв., представляваща обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди в периода 10.06.2022-28.08.2022 г., ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска – 02.09.2022 г., до окончателното ѝ изплащане. Със съдебното решение исковата претенция е отхвърлена в останалата част до пълния размер от 5000 лв.

В касационната жалба се излагат твърдения за неправилност на оспорваното решение поради нарушение на материалния закон и явно необосновано. Според жалбоподателя исковата претенция е останала недоказана като в хода на производството не са установени основания за ангажиране отговорността на държавата за вреди, причинени от нарушения на чл3 от ЗИНЗС. Счита, че съдът погрешно се е позовал на Доклада на О. на Република България и не е следвало да кредитира същия. По същество се иска отмяна на обжалваното решение.

В съдебно заседание касаторът, редовно призован, не се явява и не се

представлява.

Ответникът - И. М. С., оспорва касационната жалба.

Представителят на Софийска градска прокуратура моли съда да остави в сила обжалваното решение.

Административен съд София – град, XXVII касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е допустима, като подадена от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледани по същество е неоснователна.

Решението на първоинстанционния съд е валидно, допустимо и правилно.

Касационният състав споделя изводите за частична основателност на исковата претенция.

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Според чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС, осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според ал. 2 на същата разпоредба, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или поражат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Тълкуването на цитираните разпоредби налага извода, че е установено задължение за затворническата администрация за осигуряване на благоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ и мярката „задържане под стража“.

За да бъде основателен искът по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да са налице кумулативно три предпоставки: действие или бездействие на орган по изпълнение на наказанията в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, причинени вреди в резултат на извършените действия или бездействия и причинно-следствена връзка между настъпилите имуществени или неимуществени вреди и действията или бездействията на съответната администрация.

По делото е установено, че в периода от 10.06.2022 г. до 29.08.2022 г. И. М. С. е пребивавал в помещения находящи се в Затвора в [населено място] и ЗО „К.“. Правилен е изводът на първоинстанционния съд, че в хода на проведеното съдебно производство са доказани следните неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ в нарушение на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС: 1. Лоши хигиенни условия поради наличие хлебарки и дървеници, които пречат на нощната почивка за целия исков период за целия исков период от 10.06.2022 г. до 28.08.2022 г. (последният ден 29.08.2002 г. се изключва от исковия период, тъй като в този ден ищецът е освободен от затвора); 2. Свързаното с предходното нарушение предоставяне на стари дюшеци, които не отговарят на хигиенните изисквания и са развъдник на вредители и 3. Влага и мухъл в

помещението, в което е бил настанен С.. Правилен е изводът на съда, че кумулативното въздействие на визираните фактори достига изискуемия праг на суровост по смисъла на чл.3, ал.2 ЗИНЗС, вр. чл.3 от ЕКПЧ и надхвърля неизбежния елемент на страдание и унижение, свързани със самото лишаване от свобода. Налице е неизпълнение от затворническата администрация на законоустановеното задължение по чл. 3 от ЗИНЗС, както и чл. 3 от ЕКПЧОС, според който никой не може да бъде подложен на изтезания или нечовешко или унижително отнасяне или наказване.

По силата на нормата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, в случаите по ал. 1 настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното. Както правилно е приел първоинстанционният съд, ищецът не дължи доказването на неимуществените вреди, когато е налице нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС.

Безспорно е установено и наличието на причинно-следствена връзка между настъпилите вреди и бездействието на затворническата администрация.

Касационният състав споделя изцяло доводите на първоинстанционния съд относно размера на определеното обезщетение, като същият е правилно определен съобразно практиката на националните съдилища в аналогични производства.

С оглед изложеното, като взе предвид, че административният съд изцяло е приложил стандартите за защита на правото по чл. 3 ЕКПЧ по отношение на ищеца, намира, че съдът е постановил решението си изцяло в съответствие с материалния закон, без наличие на нарушение на съдопроизводствените правила и същото следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора на ответника се следват разноски, но такива не са претендирани пред настоящата инстанция, поради което съдът не присъжда разноски. Предвид тези съображения, Административен съд София-град, XXVII касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 3014/04.05.2023 г. по адм. дело № 8116/2022 г. по описа на АССГ, I отделение, 69 състав.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.